

role in the human society. Cities grow and dominate. However, it is possible to observe different tendencies of city development.

For instance, in the USA after the Second World War the density of population shifted from big cities to suburbs. Good roads and developed infrastructure have allowed living better outside of cities. A majority of modern American population does not live in downtowns; there are only offices and business centers. We cannot say the same about European and Arabic cities. They grow as places of modern life and entertainment where easier to find a job and earn more money than in villages.

Respectively the urgent issue is the sustainable development of cities, their functioning on the principles of energy saving and energy efficiency, taking into account environmental problems and other challenges that are forced to seek answers to modern humanity. Based on these problem of big cities and high technological development, communication, quick transportation, it is possible to suppose that a small cities start playing a vital role in solving a problem of big cities and providing a good level of life for population.

Thus, governments have to pay more attention to small cities and invest more money for their development, build transportation nets, and practice decentralized governing in order to solve local problems quickly. We can call it to develop the country from “the bottom to the top.”

Базецька Г. І., канд. екон. наук, доц.,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

ПРОБЛЕМИ ДОСЯГНЕННЯ СТІЙКОГО ЗРОСТАННЯ МІСТ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Сучасний розвиток міст – процес різнобічний і неоднозначний. Існує безліч факторів, що впливають не тільки на рівень розвитку міста, а й на саму можливість такого розвитку. До таких факторів можна віднести наступні: кліматичні умови, соціальний рівень розвитку громадян, економічний розвиток країни, в якій знаходиться місто, напрямки фінансування міст з державних бюджетів, можливість використання коштів місцевих бюджетів, рівень комфортності проживання в місті, розмір міста та інші. Однак, сучасна система управління містами, яка приймається і підтримувана в міжнародному просторі, повинна в першу чергу звертати увагу на ряд проблем, вирішення яких потребує першочергового вирішення. Перелік таких проблем є невеликим, тому що зводиться, в основному, до екологічної складової, розвитку транспортної інфраструктури та максимального зближення «класів населення» в місті. Однак їх рішення – одне з найскладніших завдань, що вимагають максимально комплексного підходу. І тільки рішення задач саме в комплексі забезпечить можливість сталого міського розвитку.

Міста є необхідними сценаріями для досягнення енергоефективності, боротьби зі зміною клімату, досягнення гендерної рівності та можливостей, а також добробуту більшості. Крім того, вони є як причиною, так і рішенням значної частини життєвих проблем.

Причиною життєвих проблем місто є у зв'язку з наявністю різних соціальних конфліктів (причина таких конфліктів різноманітна – від політичних поглядів і соціальної незахищеності до релігійних переконань), недостатнім забезпеченням безпеки, постійним забрудненням навколишнього середовища, перенаселеності і т.д. Однак місто може і вирішити ці проблеми, використовуючи величезний арсенал заходів, вже перевічених в міжнародній практиці в різних місцях нашої планети, а також розробляючи свою унікальну концепцію досягнення стійкого зростання.

Стійке зростання міст це одна з головних проблем планети, яка стосується всіх соціальних суб'єктів: від міжнародних організацій до невеликих міських рад; від провідних компаній до представників малого бізнесу; від президентів урядів до пенсіонерів, робітників, молоді та дітей. В основі даної проблеми, як не дивно, лежить соціально-економічна нерівність, яку практично неможливо подолати. Однак сучасні рішення, що стосуються міського розвитку, здатні згладити цей гострий кут.

Таким чином, основними напрямками вирішення проблеми досягнення сталого розвитку міст повинні стати наступні заходи.

1. Формування «зелених міст». Даний напрямок передбачає поліпшення екології міста. Вирішення цієї проблеми лежить в застосуванні інноваційних ресурсозберігаючих технологій в промисловості, застосування тригенераційних систем (систем, що дозволяють спільно виробляти електрику, тепло і холод), будівництво сміттєпереробних заводів, зменшення кількості пластику, який використовується і т. ін. Міжнародний досвід пропонує також створення інтернет-платформ, завданням яких стає збільшення зелених зон міста. На таких платформах вказується місце розташування і життєвий цикл дерев і лісів, а також місць, де можливі нові посадки. Збільшення зелених зон міста на 10% може компенсувати підвищення температури, викликане змінами клімату. Популярність таких ресурсів можлива шляхом повідомлення про них в соціальних мережах.

2. Оптимізація ресурсів. Цей напрямок також передбачає вирішення безлічі завдань. Наприклад, міжнародний досвід свідчить про ефективність створення багатоцільових просторів. Добре спроектований суспільний простір не тільки сприяє поліпшенню загального зовнішнього вигляду, але й оживляє економічну діяльність та сприяє підвищенню функціональності міста. Райони з високою щільністю населених пунктів з громадськими місцями, інфраструктурою і адекватними транспортними послугами мотивують піші, велосипедні та інші види безмоторної мобільності і поваги до навколишнього середовища. Крім того, вирішення проблеми оптимізації ресурсів сприятиме впровадженню системи контролю використання ресурсів (втрати енергії і водовтрати).

3. Справедливість і соціальна інтеграція. Як вже зазначалося вище, соціальна та економічна нерівність породжує безліч конфліктів. Отже, міська влада повинна сприяти забезпеченню поліпшення соціального середовища проживання городян, тобто надання гідного житла за низькими цінами для малозабезпечених людей. Також актуальним є створення пішохідного світу: максимальне обмеження транспортних засобів (досвід Копенгагена, Амстердама і т.д.), відтворення життєвого простору і культури. Також в даному аспекті необхідно зазначити, що у світі набирає обертів рух «міське сільське господарство». У багатьох містах Західної Європи, а особливо в Скандинавському регіоні, особливої популярності набули «города» на даху. Одним з рішень також може бути використання дахів в якості фруктових садів. Передбачається, що 30% міських площ можуть бути використані для цієї мети. Також в рамках даної програми важливим є розширення інтеграції іноземців, створення можливостей для спільної роботи, відтворення водної екосистеми, створення культурної самобутності за допомогою конкурсів, фотографії, музики, місць публічного самовираження, вуличного мистецтва. Все це може сприяти загальній економії та кооперації міського населення.

4. Транспортна інфраструктура. Дане завдання є одним з найскладніших, тому що вимагає дуже великих фінансових витрат. Воно включає створення транспортних розв'язок, що сприяють зниженню утворення пробок на дорогах, будівництво велодоріжок, будівництво багатоповерхових паркінгів як для автомобілів, так і для велосипедів, а також багато іншого.

5. Впровадження відновлюваних джерел енергії в містах. Незважаючи на те, що вони займають всього 2% поверхні планети, споживають 75% світової первинної енергії. У той же час вони є важливими факторами, що впливають на зміну клімату. Однак необхідно відзначити, що зростання міст поєднує в собі здатність справлятися з несприятливими явищами.

Слід зазначити, що розглянуті напрямки досягнення сталого розвитку міста не можуть бути вирішені без достатнього обсягу фінансування. Кошти, що виділяються з міських бюджетів часто не можуть забезпечити ресурсами всі програми розвитку. Наприклад, бюджет міста Харкова (Україна) фінансує розвиток соціально-культурної сфери (44,7% витрат, запланованих в 2019 році), розвиток міської інфраструктури (32,8%) і трохи менше коштів буде направлено на проведення капітального ремонту житлового фонду з використанням енергоефективних та енергозберігаючих технологій. Інші напрямки фінансування забезпечені незначними коштами міського бюджету. Також необхідно відзначити, що доходів міського бюджету Харкова недостатньо для фінансування необхідних статей витрат, що призвело до необхідності випуску облігацій внутрішньої місцевої позики в розмірі 1 млрд. грн. Таким чином, можна нескінченно говорити про скорочення забруднення навколишнього середовища, розвитку транспортної та соціальної інфраструктури, впровадження інноваційних

технологій в економіці і т.д. Однак для міст України в першу чергу необхідно вирішувати проблеми значного підвищення інвестиційної привабливості, що дозволить залучати необхідні ресурси як від внутрішніх, так і від зовнішніх інвесторів.

Бєльська Т. В., д-р наук з держ. упр., доц.,
Хомайко К. О., аспірант,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

СПІВРОБІТНИЦТВО ВЛАДИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Процеси глобалізації та міждержавної інтеграції призводять до певних змін у світовій політиці, що спонукає до посилення ролі міжнародних організацій у міжнародних відносинах, зміцнення міжнародної кооперації, розвитку економічного, науково-технічного та культурного співробітництва з зарубіжними партнерами. Глобалізація – процес взаємозв'язку, який означає, що наше життя все більше проходить під впливом подій, що відбуваються, але рішення приймаються на великій відстані від нас [1].

Регіональні міністерства та відомства різного профілю встановлюють міжнародні контакти, що охоплюють низку питань, які постійно збільшуються: від обміну досвідом та узгодження дій в сфері регіонального розвитку, захисту навколишнього середовища, соціальної політики до реалізації спільних проектів у сфері економіки, освіти або спорту. Активізація міжнародного діалогу викликала багато питань щодо процесу управління та координації органами влади міжнародного співробітництва.

Міжнародне співробітництво засноване на розумінні сучасного світу як єдиного простору, структурованого різноманітними та все більш взаємозалежними мережами соціальних взаємодій, як процес поступового формування глобального громадянського суспільства. Воно трактує зміни, що відбуваються сьогодні в світі, як процес створення нової дійсності, для якої характерні тотальна взаємозалежність та фундаментальна зміна всіх основних параметрів міжнародних відносин.

У сучасних умовах, основними напрямками міжнародного співробітництва є:

- дотримання рішень Окінавської хартії глобального інформаційного суспільства, Женевського та Туніського всесвітніх самітів з питань інформаційного суспільства, Європейської стратегії взаємодії, рамкових європейських програм;
- участь у розробці міжнародних норм права та механізмів, що регулюють відносини в галузі використання глобальної інформаційної інфраструктури, включаючи питання управління мережею Інтернет;
- участь в міжнародному інформаційному обміні;
- участь у формуванні системи міжнародної інформаційної безпеки;